

י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש
5:51	6:09	6:11	6:11
7:03	7:04	7:04	7:04
7:40			
ר"ת:			

גדל שלום

מיסודו של המלובן ראש המקובלים הגאון הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זיע"א

דבר ה'

מאמר השבועי באתר "על" המוקדש לרבי בנימין שמואל'ל שליט"א

בחג סוכות משפיעים מן השמים שפע של שמחה לכל השנה

לשמח על הקרבה שלנו לה' יתברך!

מעתה יש לנו כבר קצת מושג על גודל הפלגת השמחה על ניסוך המים בחג, כי בחג הסוכות יש תיקון גדול למים התחתונים הבוכים על שהתרחקו מאת ה', וזה על ידי שמנסכים אותם על המזבח והם מתקרבים לה' וכך הופכת הבכיה של המים התחתונים לששון ולשמחה.

ולכן גם אנו בני ישראל מצטרפים לאותה שמחה של מים התחתונים, כדי שנקח מהם מוסר השכל לשאוף ולהשתוקק להתקרב לה', ולבכות בדמעות שליש מאין הפוגות על שמפני חטאינו התרחקנו מה' וכמו שכתב הזוהר הקדוש (תקוני זוהר תיקון ה דף יט ע"ב) שהמים צועקים "אנן בעיין למהוי קדם מלכא", כך נזכה ונצקק מעומק הלב אל הקב"ה: "אנו בעיין למהוי קדם מלכא".

זהו הענין שחז"ל מביאים ראיה לשמחת בית השואבה מפסוק (ישעיהו יב, א): "ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה", כלומר שתצטרפו לששון ולשמחה של המים התחתונים על שזכו להתקרב לפני ה', כדי שמה תלמדו גם אתם להצטער על הריחוק מה' ולהיות בשמחה על ההתקרבות לפני ה'.

אומרת לנו התורה. במשך שבעה ימים צא

מדירת קבע ושב בדירת ארעי. צא מסלונך המפואר, ושב בסוכה ארעית. למה? כי רק עכשיו סיימנו את יום הכיפורים, יום בו שבנו בתשובה ופנינו כעת אל השנה החדשה. לאף אחד אין מושג מה גזר עליו אלוקים, איזה ניסיונות ואילו התמודדויות נכוננו לו. תפנים שהעולם הזה הוא זמני בלבד, בר חלוף... שמונים, מאה שנה והסיפור נגמר... קבע יש רק שם! בעולם האמת! תובנה זו הכרחית בכדי לשמר את התשובה. כשנפנים זאת, יהיה הרבה יותר קל להתמודד מול פיתויי העולם... כשמגיע נסיון, תחזיק חזק ותאמר לעצמך, זה זמני! אני אתאמץ, אתגבר על עצמי ואזכה לחיי נצח בעולם הבא!! היצר הרע מנפח את העבירה, הוא מראה לך כמה היא מתוקה, ומי כמוך יודע שדקה אחרי שתעשה אותה תתחרט על הרגע... כל הנאה בעולם חולפת. עכשיו גם נבין מדוע נצטוונו על שמחה בחג הסוכות יותר משאר החגים. בכל בית כנסת חוגגים "שמחת בית השואבה", כי אחד ממונעי השמחה זו הדאגה, הרגשת החוסר... בא סוכות ואומר, בן אדם! העולם הזה חולף כצל עובר, תבנה לעצמך חיים חדשים, חיים בהם אתה יודע מה עיקר ומה טפל. כשנחיה עם ההרגשה הזו, נצטער פחות על דברים שקורים ונהיה הרבה יותר שמחים ומאושרים. חג שמח!

והביטוי העיקרי לשמחה זו היתה שמחת בית השואבה בבית המקדש, שם היו מתרכזים האנשים הנשים והטף ובאים לשמוח יחד ולשאוב מים בששון ממעיני הישועה.

ועל השמחה העצומה של שמחת בית השואבה שהיתה בבית המקדש מתארים לנו חכמינו ז"ל במשנה (סוכה נא): "מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו, חסידים ואנשי מעשה היו מרקדים כפניהם באבוקות של אור שבידיהן, ואומרים לפנייהם דברי שירות ותשבחות, והלויים בכינורות ובנבלים ובמצלתים ובחצוצרות ובכלי שיר בלא מספר, והיו עומדים על חמש עשרה מעלות היורדות מעזרת ישראל לעזרת נשים, כנגד חמש עשרה המעלות שבתהלים, שעליהן לויים עומדים בכלי שיר ואומרים שירה".

ואיתא בירושלמי מסכת סוכה (פ"ה ה"א כב ע"ב) אמר ר' יהושע בן לוי למה נקרא שמה בית שואבה-- שמשם שואבים רוח הקודש, על שם "ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה" (ישעיהו יב, ג).

ומפליא הדבר שכל ענין ניסוך המים אינו פסוק מפורש בתורה כי אם הלכה למשה מסיני (על מ"ק ג), אם כן מה נשתנתה שמחת בית השואבה מכל השמחות על כל מצוות התורה?

והטעם לזה הוא כמבואר במדרש שניסוך המים על המזבח בחג הסוכות הוא פיוס למים התחתונים שבכו בעת הבריאה, על שנתפרדו מהמים העליונים ונתרחקו מאת ה'.

דבר זה אנו למדים מהפסוק (ויקרא ב, ג): "וכל קרבן מנחתך במלח ולא תשבית מלח ברית אלקיך מעל מנחתך", ופירש רש"י ז"ל: "מלח ברית שהברית כרותה למלח מששת ימי בראשית, שהובטחו המים התחתונים ליקרב במזבח במלח וניסוך המים בחג". ומקור דבר זה הוא במדרש שהביא "רבנו בחיי" (ויקרא שם) וזה לשונו: "וכן אמרו במדרש (ע"פ ספר רזיאל המלאך תשנ"ט עמ' קסב): מים התחתונים נקראו מים בוכים, ולמה נקראו מים בוכים? כי בשעה שחלק הקב"ה את המים נתן אלו למעלה ואלו למטה, התחילו מים התחתונים בוכים שנתרחקו מהקב"ה, מה עשו? העיזו פניהם ובקעו תהומות ובקשו לעלות, עד שגער בהן הקב"ה שנאמר (ישעיהו מג, טז): "הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה" "גוער בים ויבשהו" (נחום א, ד), אמר להם הקב"ה הואיל ולכבודי עשיתם כל כך, אין להן רשות למים העליונים לומר שירה עד שיטלו רשות מכם, שנאמר (תהילים צג, ד): "מקולות מים רבים אדירים משברי ים", ומה אומרים? "אדיר במרום ה'". ולא עוד אלא שעתידיים אתם ליקרב על גבי המזבח במלח ונסוך המים.

אחר יוהכ"פ מגיע אלינו חג הסוכות, והטעם לסוכות בא אחר יום כיפור, איתא במהרי"ל (מנהגים הלכות סוכות סי' א' סק"ב), שהוא כמשל לשנים שעמדו בדיון, כשיצואים, הנוצח שמח ביותר והמנוצח יוצא בפחי נפש, כך ישראל כיון שעמדו לדיון ביוהכ"פ, ציוה הקב"ה שישמחו במצות סוכה ולולב, בכדי להראות לכל שהם נצחו, ומובא בזוהר הקדוש (פרשת אמור ח"ג דף קב ע"ב), שבינים בכיפורים לקחנו שפע מאימא ועלינו אליה, עתה אנחנו יכולים לשבת תחת צילא דמהימנותא, ואנחנו חוסים שם שבעת ימים, כמ"ש (שמות כב, כט) "שבעת ימים יהיה עם אמו".

ומשרשי המצוה של חג הסוכות, הוא מה שמפורש בכתוב (ויקרא כג, מג), למען נזכור הנסים הגדולים שעשה האל ברוך הוא לאבותינו במדבר בצאתם ממצרים, שסככם בענני כבוד שלא יזיקו להם השמש ביום והקרח בלילה. ויש שפירשו שסוכות ממש עשו בני ישראל במדבר. ומתוך זכירת נפלאותיו שעשה עמנו ועם אבותינו נהר במצוותיו ב"ה, ונהיה ראויים לקבלת הטובה מאתו, וזה חפצו ב"ה שחפץ להטיב. (ספר החינוך מצוה שכה).

ועיצומו של היום טוב דסוכות הוא 'זמן שמחתינו' - להיות שרוי בשמחה גדולה ועצומה במשך כל ימי היום טוב' דסוכות, וממנו שואבים כל אוצרות השמחה לכל השנה כולה, ובכל ימים אלו משפיע השי"ת השפעות עצומות של שמחה, וכל איש ישראל החפץ ומשתדל להיות בשמחה בימים אלו משפיעים עליו מן השמים שפע עצום ונשגב של שמחה על כל ימי היום טוב דסוכות ועל כל השנה כולה.

וכמו שכתב בספר "פלא יועץ" (ערך סוכה ד"ה ועוד נלוה) וז"ל וציוונו לשמוח בחג הסוכות שמחה של מצוה, והוא סימן טוב לכל השנה, שכתבו גורי האר"י ז"ל שמי שיהא שמח וטוב לב ולא יצטער כלל בחג הקדוש הזה מובטח לו שתעלה לו שנה טובה ויהיה לעולם שמח!

הרי לנו דבר נפלא, אדם ששמח בחג הסוכות מתברך בברכה עצומה מאין כמוה - להיות שמח לעולם! הרי זה אומר שיהיה לו כל הדברים המביאים את השמחה, פרנסה בריאות וכל טוב עולם הזה. ועל כן יש לחפש דרכים ועצות להיות בשמחה במשך כל היום טוב כרצונו יתברך.

מדוע נצטוונו לשמוח דווקא בחג הסוכות?!

וכשנתבונן נראה שהמקור לביטוי "ושמחת בחגך" (דברים טז, טו) מופיע דווקא בחג הסוכות

סוד קשירת לולב ומיניו

א. יניח הלולב ושדרתו כנגדו יתן ערבה אחת מימין הלולב וערבה שנייה משמאל הלולב, ואח"כ יתן עליהם הדס מימין והדס משמאל והדס שלישי על שדרת הלולב, ויזהר שיהיו ההדסים על הערבות כנזכר וגם יהיו יותר גבוהים מן הערבות, ושדרו של לולב יהיה יוצא טפח מן ההדסים והערבות

(רמ"א סימן תרנ"א ס"א, ובכ"ח סקכ"ד וסקכ"ה, ובאו"ל ח"ד פל"ז ת"א).

ב. יקשור על גבי הלולב הדסים וערבות שלש קשירות (רמ"א תרנ"א א, ואחרונים) ויש שכתבו על פי האריז"ל להוסיף עוד ט"ו קשירות על הלולב ויחד הם ח"י קשרים כנגד ח"י חוליות שבשדרה (כה"ח שם סקט"ז בשם יד אהרון) ויש עושים ח"י קשרים לבד מג' קשרים שעל ההדסים וערבות (שם).

ג. על פי סודן של דברים נכון לקשור ולאגוד הלולב ומיניו בסוכה דוקא (סידור האריז"ל לרבינו אשר) ועל כן טוב להזהר בזה.

הזמנת וכבוד האושפיזין קדישין בסוכה

א. ידועים דברי הזוהר הקדוש (אמור דף ק"ג ע"ב) שבימי חג הסוכות באים שבעה אושפיזין עילאין שהן אברהם יצחק יעקב משה אהרון יוסף דוד לסוכה, ונאמר שם שלכן אדם צריך להיות שמח בכל יום בפנים מאירות שבאים אליו האושפיזין.

ב. צריך אדם להזמין האושפיזין קדישין לסוכתו כמו שכתוב בזוהר (שם) שכך היה עושה רב המנוגא סבא, ועל כן בכל ערב תכף בבואו לסוכה יזמין בפיו האושפיזין כמסודר במחזורים (אחרונים, וכן סידר הבן איש חי).

ג. יתקין בסוכתו כסא מיוחד עבור האושפיזין ויאמר בפיו "זה הכסא לכבוד אושפיזין עילאין קדישין" ונוהגים ליתן עליו מפה יפה וספרי קודש (מורה באצבע, רפט).

ד. מבואר בדברי רבינו האריז"ל (פרי עץ חיים, חג סוכות) שחלק האושפיזין צריך לתת לעניים כי זה רצון הצדיקים שעניים יאכלו חלקן ולכן יזהר בכל יום להביא עניים שיהיו מאוכלי שולחנו או ישלח להם לביתם קערה של תבשיל (בא"ח אות ט). וטוב שיאמר בפה מלא זה אני נותן בשביל חלק אברהם אושפיזא קדישא, וכו', (כה"ח תרלט סק"י) והנוהר בזה מובטח לו שיזכה לשנה מבורכת ומוצלחת (מועד לכל חי כה, מב).

ברכת לישיב בסוכה

א. מנהג הספרדים ועדות המזרח שלא לברך ברכת לישיב בסוכה אלא כאשר אוכלים פת, ואפילו באוכל מיני מזונות בשיעור יותר מכביצה לא מברכים לישיב בסוכה, ורק באוכל ממיני מזונות שיעור קביעות סעודה שמברך המוציא וברכת המזון יברך לישיב בסוכה (עיין שו"ע סימן תרלט ס"ב, ובמחזיק ברכה שם סק"ה).

ב. האוכל סעודה עם פת ושכח לברך לישיב בסוכה קודם האכילה ונזכר אחר כך, יש אומרים שאם לא נשאר לו לאכול פת בשיעור כביצה לא יברך (דברי שלום מד, ב) ויש אומרים שאפילו לא נשאר לו לאכול אלא דבר מועט או שתייה מועטת רשאי לברך לישיב בסוכה (אול"צ ח"ד כט, ט; חזו"ע ישיבה בסוכה סל"ג).

ג. בברכת הקידוש בליל יום טוב הראשון וכן בשאר הקידושים כאשר מברך בעל הבית לישיב בסוכה נשים לא יענו אמן דמכיון שאינן חייבות בברכה זו בשבילהן הוי עניית אמן על ברכת זו הפסק, ולכן יש להזהיר את הנשים על כך קודם הקידוש (דברי שלום מד, ה).

ד. נכון יותר לברך ברכת לישיב בסוכה אחר ברכת על נטילת ידים בעודו עומד, ואחר הברכה ישב ויברך המוציא על הלחם, והנוהגים לברך ברכת לישיב בסוכה אחר המוציא יש להם על מה שיסמוכו (עיין חזו"ע סימן קעג).

סוכה ר"ת ס'ומך ו'עוזר כל ה'נופלים

סוכה ר"ת ס'ומך ו'עוזר כל ה'נופלים. מי שמקיים מצות סוכה הקב"ה עוזרו ומעמידו ומחזיקו ביד ימינו (בני יששכר מאמרי חודש תשרי מאמר י אות ד).

הסוכה היא "תיבת נח" ומצילה מן ה"מבול" של החיצונים

אימתא בזוהר הקדוש (רעיא מהימנא פנחס דף רנו ע"א) כי הסוכה היא "תיבת נח" ומצילה מן ה"מבול" של החיצונים. ורמז לזה שהרי מידות התיבה הם: אורכה שלש מאות אמה, רוחבה חמישים אמה, וקומתה שלושים אמה, יחד עולה שלוש מאות ושמונים כמנין שלום עם הד' אותיות. וידוע גם כי סוכה בגי' הוי"ה אדנ"י, ואם נכפיל י' פעמים א', ועוד ה' פעמים ד', ועוד ו' פעמים נ', ועוד ה' פעמים י', נקבל בסה"כ שלוש מאות ושמונים גי' שלום כנ"ל, וזהו שכתבו ר'פרוס עלינו סוכת שלום", דהיינו שלום מהחיצונים (ע"פ המלבי"ם בראשית ו, טו).

סוכה ר"ת ס'ובב ו'ממלא כל ה'עולמות

סוכה ר"ת ס'ובב וממלא כל העולמות. דלית אתר פנוי מיניה, ואיהו מלכות שמים שלמה (ילקוט יצחק זאלר ח"ב ענייני סוכות אות כד).

סוכה סגולה לרוח הקודש

סוכה סגולה לרוח הקודש, כמו שמצינו למה נקרא שמה יסכה שהכל סוכין ביופיה (סנהדרין ט:), ושהיא סוכה ברוח הקודש (סוכת שלום תרנב מעלות הסוכה יא ע"ב ע"פ הבני יששכר מאמרי תשרי מאמר י אות א).

ע"י הסוכה נעשה שלום

ע"י הסוכה נעשה שלום והקב"ה פורס סוכת שלום עלינו, "למחסה ומסתור מזרם וגו' (ישעיהו ד, ו), וע"י הסוכה נעשה טובה להכל. שלום ר"ת והושיענו מהרה למען שמך. ותתהפך מדת הדין למדת הרחמים ואינם יכולים כל המשטינים להתקרב אצלנו, כי הסוכה היא למחסה (סוכת שלום תרנב מעלות הסוכה יב ע"א בשם שפת אמת מברעזאן פרשת נצבים).

סוכה בגי' הוי"ה אדנ"י

ע"י הסוכה שהיא גי' הוי"ה אדנ"י אנו מייחדים ב' שמות הנ"ל, ואנו מקרבים ימות המשיח בב"א, והש"ת "יקים לנו את סכת דוד הנופלת". ויהי בשלם סכו" (תהילים עו, ג) (סוכת שלום תרנב מעלות הסוכה יב ע"א בשם שפת אמת מברעזאן דרוש לסוכות יא).

ב'סוכות ת'שבו ש'בעת ר"ת שבת

ע"י מצות סוכה אנו יכולים להמתיק כל הדינים כמו בשבת, לפיכך בסוכות תשבו שבעת ר"ת שבת. (סוכת שלום שם בשם שפת אמת שם יוס ב)

מעור לשון בגי' שבת

מצות סוכה היא סגולה לשמירת ברית המעור וברית הלשון, כי מעור לשון בגי' שבת, ושבת ר"ת בסוכות תשבו שבעת (סוכת שלום שם בשם שפת אמת שם יוס א).

סכה גי' מילה

סכה גי' מילה, ועם הכולל גי' אלהים, וזה רומז שע"י הסוכה מתמתקת מדה"ד ומתבטל כחו של הנחש מבחי' מילה, ואנו זוכין לשפע עליון, כי ע"י הסוכה נתהפך מן חמסי למחסי שהיא סוכה, ומחסי ר"ת חונה מלאך ה' סביב. מלאך גי' סוכה, סביב רומז על ד' דפנות של סכה (שם).

סגולות לחג הסוכות

ב. על ידי הישיבה בסוכה אדם שואב שמחה לכל השנה כולה, לכן ישתדל כמה שיותר לשהות בסוכה. וכמו שכתבו תלמידי הבעש"ט זצ"ל, שמחג הסוכות אנו שואבים שמחה לכל השנה כולה, שהרי חג הסוכות הוא "חג שמחתנו" (שם).

יצפנני בסכה ביום רעה יסתרני בסתר אהלוי. ורמז לדבר בדברי חז"ל (סוכה כה, ב): "המצטער פטור מן הסוכה". ופירשו בדרך רמז: המצטער - נפטר מצערו על ידי הסוכה. (אביעה סגולות עמ' 335).

א. בזכות קיום מצות סוכה, זוכה להיפטר מכל המחלות והייסורים. שנאמר (תהילים כז, ה): "כי

שאלה: כוס יין שעשיתי עליו קידוש ונשאר יין בכוס, האם אפשר להוסיף על היין ולקדש שוב?
תשובה: הדרך המובחרת ביותר הוא שימזוג מהבקבוק יין על מה שנותר בכוס, ושוב יכול להחזיר את היין לבקבוק [שיש בו יין] ויכול לחזור ולקדש עליו (ש"ע סי' רע"א, וסי' רצ"א, וסי' קפ"ב סעי' ג, ו, ז).

שאלה: האם מותר לסרק את השערות בשבת בצורה עדינה?
תשובה: אסור להסרק בשבת משום איסור גוזז (ש"ע סי' שג סעי' כז), אומנם אם משתמש בצורה עדינה מותר, ויש אומרים דווקא אם יחד מסרק מיוחד לשבת משום עובדין דחול (מ"ב שם ס"ק פג).

שאלה: האם מותר לטגן חביתה במחבת בשרי על מנת לאוכלו עם חלב?
תשובה: לבני ספרד נחלקו הפוסקים דעת הכה"ח (סי' צ"ה ס"ק ג) שאסור, ורק בדיעבד אם טיגן מותר לאוכלו עם גבינה, ובשו"ת יבי"א (ח"ט סי' ד) מיקל בזה אפילו לכתחילה (והאריך בזה בשו"ת שמע שלמה ח"א סי' ב, ושם מכתבי הגר"ש משאש זצ"ל שכתב להחמיר בזה כדעת הכה"ח).

ארבעת המינים

כידוע מצות ארבעת המינים שיטול כל אדם לולב אחד ג' הדסים ב' ערבות ואתרוג אחד, על פי סודם של דברים רומזים ארבעת המינים הללו כנגד שבעה חסדים שבז' ספירות התחתונות הנמשכים בימי חג הסוכות, ג' בדי הדס הם כנגד חסד גבורה ותפארת (הג"ת), שתי בדי ערבות כנגד נצח והוד (נו"ה), הלולב כנגד היסוד, והאתרוג כנגד המלכות.

כמו כן רומזים ארבעת המינים כנגד שם ב"ן שהוא שם הוי"ה במילוי ההי"ן כזה: יוד הו הו הה. שלשה ההדסים כנגד שלש אותיות יו"ד שבשם. שתי בדי ערבות כנגד ה"ה שהיא אות ה' ראשונה שבשם. לולב כנגד אות ו"ו לפי שהוא בחינת יסוד, והוא כולל שתי ווי"ן כי הוא כולל את כל הו' קצוות. אתרוג כנגד ה"ה אחרונה שבשם והם שתי ההי"ן כנגד עטרת היסוד והחסד שבה.

הוא מה שאנו אומרים בפיוט: "שם בן ארבע בלולב חונה במילוי ההי"ן בפרטיו תמנה" ואח"כ "ההדס רומז לשלשה אבות, משה אהרן בדי ערבות, יוסף ללולב חמדת לבבות, דוד לאתרוג כלה כלולה" כי האבות אברהם יצחק ויעקב הם כנגד חג"ת כנודע שאברהם

שאלה: קשה לי לבלוע כדור שלם וכשאני נוטל כדור אני מפורר אותו לאבקה ואח"כ בולע אותו, האם מותר לי לפורר אותו בשבת?
תשובה: מותר ואין כאן איסור טוחן כיון שהגלולה עשויה מאבקה שנתהדקה ואין טוחן אחר טוחן (שמירת שבת כהלכתה פרק לג ס"ה, אורחות שבת פ"ה סכ"ב).

שאלה: האם בחפץ שיש בו סוללה חשמלית כגון שעון או מכשיר שמיעה וכדו' יש בהם איסור לטטול מחמת כלי שמלאכתו לאיסור?
תשובה: אין בענידת שעון חשמלי או מכשיר שמיעה בסיס לדבר האסור (מצד השלהבת) שנידון ככלי וכן אין בו משום כלי שמלאכתו לאיסור (יחזה דעת ח"ב מ"ט ועיין בציץ אליעזר ח"ו ו אות ד).

שאלה: האם מותר בשבת לפתוח את בוז המים כאשר מותקנת מערכת "אוסמוזה הפוכה"?
תשובה: נראה להקל מכמה סיבות א. שהמים ראויים לשתייה גם בלי הסינון ב. שהוא פסיק רישה בדרבנן ג. אין דין בורר בדבר שלא רואים בעיניים דהיינו את הפסולת המעורבת שם ד. יש תמיד מים מוכנים לשתייה כך שהמים המסוננים בשבת הם בגדר גרמא וכשלא מתכוון מותר ויש שהחמירו בזה (תשובה יפה ח"א עמ' רל ועיין קובץ החוט המשולש ח"ו סימן ה).

[הרבנים המשיבים: הרב שלמה חיים אלימלך, הרב עובדיה יוסף בן שלום והרה"ג יעקב דניאל הנסב]

רבי אליעזר פאפו זצוק"ל - כ' תשרי

רב הנסתר על הגלוי בחיי רבינו ופעולותיו לרוב ענוותו, מה גם שבעוה"ו נסתלק לחיי עד בגיל צעיר ולא נתפרסם כ"כ מצד עצמו רק ספריו יעידו וגיידו גודל חכמתו וצדקתו. רבינו אליעזר פאפו זצוק"ל נולד בשנת התקמ"ה לאביו החסיד רבי יצחק זיע"א ולאיו מרת בלאנקה נ"ע בעיר שאראיי. ת"ח וחסיד גדול היה.

אחד מידידיו של רבינו היה עמיתו הגאון רבי משה פירירה זצ"ל (ראש ישיבת "שומרים לבוקר" בעיר שאראיי) אשר היה אף הוא כרבינו מתלמידי מוה"רם דאנון ומוהרמ"ב דאנון. גם תשובותיו נדפסו בשו"ת פלא יועץ הנזכר (כשחזתמו חותם הקודש היה "שח לי זעירא, משה פירירא" או "אפר כירה, משה פירירא" מענותותו הגדולה).

ראוי לציין לשון רבינו עצמו על חיוב עסק התורה בכל רגע ורגע וכלשונו בערך תורה: וכת"ב, לא תרפני עד בלעי רוקי, ופירשו ברותינו ז"ל הקדושים, אשר אנו מאמינים אשר הם אמת ודבריהם אמת שאפילו על זמן מועט כדי בליעת הרוק אדם עתיד ליתן דין וחשבון ושואלים ממנו במה הוציא. או לנו מיום הדין ומעומק הדין, ועל זה וכזה לבבות יכאבו איך הותרה הרצועה ואיך נשתכחה תורה ונעשה כהיתר אפילו לקצת תלמידי חכמים ורבים מעמי הארץ להיות מאבדים הזמן יקר הערך כמה שעות בשחוק ובדברים בטלים ואסורים וכו'.

וצר לי על רבים מאחינו בני ישראל שהם להוטים אחר התוהו, ועד שלא נגמרה התפילה בורחים להם לפעלם ולעבודתם ומאבדים טובה הרבה שאם היה יכולת בידי הייתי אווז את כל אחינו בני ישראל בצואר כסותם והייתי קושר אותם בכבלים של ברזל ובחבלי עבותות אהבת השם יתברך שיעמדו זמן מועט ללימוד" וכו'.

רבינו הגדול נודע ונתפרסם בחסידותו ופרישותו כי רבה, וכל ספרו פלא יועץ הלא מיוסד ומלא הוא מענין זה אשר על האדם השלם להשתדל לעשות ככל יכולתו לעשות רצון אביו שבשמים בשלימות ולצאת י"ח כו"ע בכל מצוה ומצוה כאשר מתאר וממחיש זאת בכל דוכתא ודוכתא. כך גם מעורר וחוזר ומעורר כי יש לו לאדם לברוח כמטחוי קשת מאה שערים של היתר בכדי לא ליכנס באחד של איסור. וכך הוא לשונו בערך חסידות: "ראוי לכל אדם להתנהג בחסידות וכל אשר בכוחו לעשות יעשה וכו' והאיש האוהב את ה' אהבה עזה כראוי לא יכבד עליו שום דבר לעשותו כי אהבי ה' באמת יאמרו מי יתן מותנו לעשות נחת רוח ליוצרנו" וכו'.

מעשה נפלא מאשר העיד עליו תלמידו רבי יהודה אלקלעי ז"ל על זהירותו במצות פדיון שבויים: "ושמעתי מפה קדוש עט"ר מו"ר כהר"ר אליעזר פאפו זצוק"ל הכ"מ שבהיותו מורה צדק בעיר סליטרא יע"א נתפס ישראלי אחד למינות, ורצו לתלות אותו על עץ או שיתנו פדיון נפשו אשר יושת עליו. ולא רצו בני הקהילה לתת הסך העצום ההוא. ומורי ז"ל אסף את כל הקהל לבית הכנסת ואמר להם אמת שאין בידי כעת להכריח אתכם שתביאו אלי את נזמי הזהב אשר באזני נשיכם בניכם ובנותיכם אבל אני מכריח אתכם שתמכרו את כל ספרי התורה ואת כלי הקודש ותתנו לי את כל הכסף הנמצא בית ה' כי התורה לא ניתנה אלא לישראל ואם אין ישראל אין תורה, ולכן אין דבר עומד בפני פיקוח נפש. עד שברוב דבריו הקדושים ומליצותיו הטהורות משך את לב העם ונתרצו לתת כופר נפש אחיהם, ע"כ. (ספר מנחת יהודה דף יא ע"ב).

השקעה נבונה

הם היו שלושה אחים אמידים מאוד, אולי בין המשפחות העשירות והמיוחסות בעולם, משפחת ריימן. גורדי שחקים הנושאים את שם משפחתם נישאים בלונדון, במונטריאל, במקסיקו סיטי ועוד. כמו שקיבלו, ידעו גם לתת. התרומות, המלגות, המענקים והכספים שהם העבירו לידי ארגוני צדקה בארץ ובעולם הסתכמו במיליוני דולרים בכל שנה. הם תמכו בעולם של תורה, במשפחות נזקקות, בחולים ובזקנים...

הכל התנהל כשורה, כמו שנאמר "על מי מנוחות ינהלני", עד ליום בו קיבל אחד מהאחים את הבשורה המרה. "רציתי לשוחח איתך" אמר הפרופסור. "כן, מה קורה?", "הבדיקות חזרו, ואישרו את החששות". "מה זה אומר?", "גידול, גידול סרטני ממאיר". "האם אפשר לצאת מזה?", "קשה לומר, אבל... יש זמן", אמר הפרופסור. "כמה זמן?", "קשה לומר, אולי שנה, שנתיים, שלוש...", "אני מבין" אמר המיליונר.

הכל השתנה לפתע, התגמד, קיבל משמעות אחרת. הזמן חלף ומצב בריאותו הלך והדרדד. הוא אסף את משפחתו, וביקש מהם בקשה אחרונה. הם קטעו את דבריו מה פתאום, אבא! אתה תצא מזה, הכל יהיה בסדר, צריך לחשוב חיובי". אבל הוא המשיך "בקשה לי אליכם, הרי אין אדם יודע את יומי. מסיבה זו הנחתי בכספת שתי מעטפות. את המעטפה הראשונה ביקשתי שתפתחו ותקראו בבית ההספדים - עוד לפני הקבורה.

את המעטפה השנייה - אנה פתחו רק ביום האזכרה, ביום השלושים לפטירתו. הימים, השבועות ומעט החודשים, עברו חלפו להם. האב החזיר את נשמתו לבורא. הלוויה הגיעו הנכבדים שבנכבדים. רבנים מכובדים, גבירים עשירים, עסקנים ידועי שם, פוליטיקאים מכל גווי הקשת הציבורית. אלפים ליוו אותו בדרכו האחרונה. שם, בבית הלוויות, אחרי הדרשות וההספדים, ניגש הבן הבכור לקיים את צוואת אביו ולפתוח את המעטפה הראשונה.

המעטפה הראשונה נפתחה. כולם קשובים. כולם דרוכים. מה אבא כתב? מה אבא ביקש? הדריכות בקהל גדולה - אם המיליונר ביקש לקרוא את הצוואה כאן, בבית הלוויות, כנראה יש לדברים משמעות מיוחדת... בכור הבנים פותח את המעטפה, ומקריא בקול את תוכנה המפתיע, וכך נכתב שם: "אני מבקש שתקברו אותי עם גרביים".

זה כל מה שהיה כתוב שם. כולם המומים, זה מפתיע, זה מביך, זה אפילו מוזר, אבל בני המשפחה הכואבים אינם עוסקים בכך כעת. "מה הבעיה?" אומר אחד מאחיו של הנפטר, גם הוא גביר אדיר, "הוא רצה להיקבר עם גרביים? אז תקברו אותו עם גרביים". איש החברא קדישא נבון, "אי אפשר" הוא אומר בעדינות. האחים ריימן אינם רגילים שמסרבים לבקשותיהם "מה הכוונה אי אפשר?"

מתרעם האח, "זו בקשתו האחרונה!". "אני יודע", אומר איש החברא קדישא, "אבל לצערך, לא ניתן למלא אותה". בינתיים לחשושים, דעות ופלפולים, מתחילים להישמע מן הקהל. "נו באמת, מה הבעיה?", "מה כבר מבקש המת?". "איפה כבוד המת?", "מה כבר ביקש...", "נו, באמת, הלכות האלה לפעמים מצחיקות...". האישה בוכה, הילדים בוכים, הקהל בוויכוח, והמת מוטל וממתין. הרבנים שומעים את השאלה ומסכימים גם הם עם איש החברא קדישא "אי אפשר - זו ההלכה".

"תשאלו גדולים מכם, אולי אפשר לעשות משהו, למצוא דרך להתיר", מבקשים הבנים, "הרי הוא היה אדם גדול - תרם, תמך, והחזיק עולם של תורה, כמה כסף נתן לכם? כמה תמך בכס? נו, נו...". החלו הטלפונים לרבנים הראשיים, לגדולי הדור, מה עושים, האם אפשר ל... אי אפשר! גדול הדור פסק: לקבור בלי גרביים! עצבות, מרירות, תסכול גם הבנה חדשה במשמעות דרכו האחרונה של המת - ליוו את הנפטר לקברו.

גבשושי החול ממלאים את הקבר הפתוח ואפילו בקשתו האחרונה של האיש החזק הזה לא התמלאה. המעטפה השנייה נותרה בכספת, ממתינה למועד האזכרה, ליום השלושים לפטירתו. הקייטרינג הטוב ביותר הוזמן. נואמים, דרשנים, משפחה, חברים, קרובים וידידים - כל המי ומי הגיעו לחלוק כבוד אחרון למת, ומעל לכל - הכל רוצים לדעת מה נכתב במעטפה השנייה.

והנה פותח הבן הבכור ומקריא: "בני היקרים, ידוע לי כי לא יכולתם למלא את בקשתי האחרונה, וקברתם אותי בלי גרביים. רק רציתי להוכיח לכם כי למרות כל הכסף שהיה לי, כל הכבוד שנחלת, וכל העוצמה שצברתי כל חיי, לא יכולתי לקחת איתי אפילו זוג גרביים!". הנה זה ידוע שבשעת פטירתו של האדם אין מלווים לו לאדם, לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומעשים טובים בלבד" (פרקי אבות, פרק ו' משנה ט). למה הדבר דומה? לאחד ששוכר דירה לתקופה ארוכה, ומרוב הרגל שוכח לערוך אבחנה בין מה שייך לו למה שייך לבעל הבית. הוא משקיע בשיפוץ, מחליף את הקרמיקה במטבח, מחליף ריצוף, מחדש בחדרי מגורים ספטים יקרים על הקירות וכן הלאה. יום אחד בעל הבית מבקש ממנו לפנות את הדירה. השוכר נבהל שהוא השקיע הרבה ורוצה לקחת איתו מה שהשקיע.

אומר לו בעל הבית: שוטה שכמוך, מדוע השקעת את כל הונך בדברים שאינם שלך? לו היית משקיע במערכת סלון חדשה, מוצרי חשמל ושאר דברים מסוג זה, היית יכול ליטול אותם עמך לכתובת הבאה, אולם אתה השקעת במקום הלא נכון. אדם שלא משקיע במקום הנכון עלול לגלות ביום מן הימים כי לא ניצל את החיים נכון! בשלב מאוחר מדי הוא עשוי לגלות שבעצם החטיא את המטרה שבשבילה הגענו כולנו לעולם הזה - זהו האסון הגדול ביותר שיכול לקרות לאדם! (במעמקים של החיים)

כמידי שנה אנו שמחים להודיע לקהל הרחב כי בעזה"ת תתקיים

שמחת בית השואבה

כמנהג המקובלים בית-אל תכב"ץ

בהשתתפות חכמי ורבני הישיבה הקדושה בליווי תזמורת מיוחדת
ביום ראשון ט"ז תשרי
התשפ"ד (1.10)
בשעה 19:30

במעמד זה נשמע דברות קודש בענייני החג ובמעלת השמחה ששואבים לכל השנה כולה מפי מו"ר המקובל הצדיק רבי בניהו שמואלי שליט"א

עזרתם נשים פתוחה | כיבוד ביד המלך

עלון זה יוצא לאור ע"י ישיבת המקובלים "נהר שלום" תכב"ץ רח' שילה 6 ירושלים ניתן להשיג בטלפון: 02-6222560 | ניתן לקבל את העלון מידי שבוע לתיבת המייל, ע"י שליחת בקשה למייל: m222560@gmail.com

לתרומות או למסירת שמות לפדיון נפש ע"י מקובלי ורבני הישיבה בטלפון: 02-624-9000

הספר
סוכת רחמים ושלווה

הכנה נפלאה לחג הסוכות
בתוספת סדר לימוד
לכל יום בסוכה
מאת מו"ר שליט"א

למסירת שמות
02-6222-560

ע"י מו"ר המקובל
רבי בניהו שמואלי שליט"א

פדיון נפש
במנוחת ה'ש"ס

"פדיון נפש זה הוא תועלת ותועבה לכל ציה שלא תביא ובפרט לחולים שיתרפאו במהרה, וכבר היו מנסים ובדקו אותי יותר מאלף פעמים, והיה מועיל בעזרת ה' תפך באתה שעה, והייתה ניצרת תועלתו ותריפתו לכל אדם והיו אמורים מה גדלו מעשיך ה'" (פני עין חיים)